

ПОЛОЖЕННЯ

Про освітнє середовище, вільне від будь-яких форм насильства, дискримінації та випадків булінгу

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну освіту», Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», листа Міністерства освіти і науки України від 14.08.2020 №1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)» та визначає порядок створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації та визначає механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в училища.

1.2. Мають бути розроблені наступні документи:

- правила поведінки здобувача освіти в училища;
- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), щорічно;
- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування);
- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в училища та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)"

1.3. Основні поняття даного Положення:

Булінг (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

II. Планування та реалізація діяльності щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в училищі

2.1. Розробляється «План заходів із запобігання та протидії булінгу» на початок навчального року.

2.2. Реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації (план протидії булінгу).

2.3. Проводиться опитування здобувачів освіти, педагогічних працівників і батьків, щодо безпечного і психологічно комфортного освітнього середовища.

2.4. Адміністрація та педагогічні працівники училища ознайомлюються з нормативно-правовими документами щодо виявлення ознак булінгу, іншого насильства та запобігання йому.

2.5. Проводиться інформування щодо виявлення ознак булінгу в училищному середовищі педагогічними працівниками.

2.6. Училище співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу.

2.7. Оприлюднюються правила поведінки учасників освітнього процесу.

2.8. Протягом навчального року проводиться спостереження за дотриманням учасниками освітнього процесу прийнятих у училища правил поведінки. Класними керівниками на класних годинах протягом навчального року проводяться бесіди щодо дотримання «Правил поведінки здобувачі освіти училища».

III. Правила внутрішньоучилищного розпорядку

3.1. Загальні положення:

3.1.1. Навчальні заняття в училища організовані відповідно до режиму роботи та розкладу уроків, які затверджені перед початком навчального року.

3.2. Обов'язки здобувачі освіти:

3.2.1 Здобувач освіти приходить до училища за 15 хвилин до початку занять: чистий, охайний, наявність захисної маски обов'язкова.

3.2.2 Проходить температурний скринінг.

3.2.3. Якщо в здобувачі освіти визначено температуру тіла вище 37,1°C або наявні інші симптоми респіраторного захворювання (кашель, нежить, осиплість голосу, почервоніння очей) він до занять не допускається.

- Якщо учень прийшов у супроводі дорослого, він відправляється додому з рекомендацією звернутись до сімейного лікаря.

- Якщо учень прийшов сам, то він одягає медичну маску, у супроводі медичної сестри проходить до кімнати ізоляції.

3.2.4. Після того, як учень з підвищеною температурою тіла або респіраторними симптомами захворювання був відсторонений від освітнього процесу, до навчального закладу він може повернутись лише після одужання та при наявності довідки від сімейного лікаря про те, що він здоровий та може бути допущений до відвідування училища.

3.2.5 Виходити із приміщення училища під час занять без супроводу батьків заборонено. Після закінчення занять здобувачі освіти залишають училище тільки в супроводі вчителя, батьків або осіб, ними уповноважених, про що свідчать відповідні заяви.

3.2.6 У випадку пропуску занять здобувачі освіти повинні надати класному керівникові підтверджуючі документи: медичну довідку, або пояснювальну записку від батьків в день, коли учень приступив до навчальних занять.

3.2.7 Верхній одяг учень повинен залишати в роздягальні.

3.2.8 Для занять фізкультурою, спортом, трудовим навчанням здобувачі освіти повинні мати відповідний одяг та спортивне взуття.

3.2.9 Вхід до спортивної зали без змінного взуття заборонено.

3.2.10 Здобувачі освіти харчуються в їдальні тільки під час перерв або після закінчення занять.

3.2.11 Користуючись сходами та коридорами, здобувачі освіти повинні триматися розмітки з правої сторони та ходити спокійно, не бігати, не штовхатися і не заважати руху інших.

3.2.12 Здобувачі освіти, які знайшли загублені або забуті речі повинні здати їх черговому адміністратору або гардеробниці.

3.2.13 Здобувачі освіти беруть участь у заходах по благоустрою училища й училищної території, відповідно до своїх фізичних можливостей та Санітарного регламенту №225 від 25.09.2020 р.

3.2.14 Учень повинен виконувати вимоги навчальних програм.

3.2.15 Учень повинен виконувати правила техніки безпеки, правила поведінки в майстерні, в комп'ютерному класі, в кабінеті фізики, хімії, спортивному залі, правила поведінки під час перерв та їдальні.

3.3 Права здобувачі освіттив:

3.3.1 Право отримувати знання, вміння та навички.

3.3.2 Брати участь у виховних позакласних та позашкільних заходах творчого напрямку.

3.3.3 Розвивати свої таланти, здібності, нахили.

3.4 Здобувачі освіттив забороняється:

3.4.1 Вживання непристойних виразів і жестів.

3.4.2 Приносити до училища медичні препарати, наркотичні речовини, вибухонебезпечні предмети (в тому числі петарди), зброю (в ч. ножі, викрутки та інше), газові балончики і балончики з фарбою, сигарети, слабоалкогольні та алкогольні напої.

3.4.3 Палити на території училища, вживати спиртні напої.

3.4.4 Без дозволу відчиняти вікна, сидіти на підвіконні, батареях.

3.4.5 Писати на стінах, партах, стільцях, шафах, нищити шкільні меблі та інше майно.

3.4.6 Робити надписи на книгах та посібниках, які належать училища, виривати сторінки з книг. У разі, коли книгу зіпсовано або загублено учень повинен повернути таку ж саму до бібліотеки.

3.4.7 Знаходитися в таких місцях як дах, підвал.

3.4.8 Знаходитись на уроці у верхньому одязі.

3.4.9 Смітити в училища та на її території.

3.4.10 Користуватися мобільними телефонами та планшетами під час уроків з іншою метою, окрім навчання.

3.4.11 Здобувач освіти проявляє пошану до старших, піклується про молодших.

3.5. Згідно рішення Ради училища здобувачі освіти дотримуються ділового стилю одягу.

IV. Організація протидії булінгу, іншому насильству

4.1. З метою запобігання різним проявам насильства у училища протягом року здійснюється аналіз причин відсутності здобувачів освіти на заняттях та вживаються відповідні заходи.

4.2. Класні керівники з'ясовують причин відсутності здобувачів освіти на заняттях та складають довідки від лікарів та заяви від батьків в особові справи. У разі відсутності здобувачі освіти більше 3-х днів батьки зобов'язані надати довідку від лікаря, виключення складає заява батьків, яка написана раніше за дати в якій учень був відсутній.

4.3. Соціальний педагог в кінці кожного семестру надає звіт щодо відсутніх, який погоджує директор училища.

V. Порядок реагування на звернення на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

1. Підставою для реагування в училища на випадки булінгу (цькування) є заява або повідомлення, про випадок та/або підозру його вчинення стосовно здобувачі освіти та/або здобувачі освіти стосовно інших учасників освітнього процесу, які отриманні адміністрацією училища.

1.1. Повідомлення можуть бути в усній та/або письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації (телефон, соціальні мережі, електронна пошта, електронні месенджери, офіційні веб ресурси та ін.).

1.2. Повідомляти про випадки булінгу (цькування) в училища може будь-яка особа, учасником або стороною якого вона стала або яка підозрює про його вчинення стосовно здобувачі освіти та/або здобувачі освіти стосовно інших учасників освітнього процесу, або про який отримала достовірну інформацію.

1.3. Повнолітні учасники освітнього процесу зобов'язані вжити заходів невідкладного реагування у разі звернення дитини, якщо вони стали свідками булінгу (цькування) та оцінити рівень небезпеки життю та здоров'ю сторін булінгу (цькування), негайно втрутитись із метою припинення небезпечного впливу, надати (за потреби) невідкладну медичну та психологічну допомогу, звернутись до органів охорони здоров'я для надання медичної допомоги тощо.

2. Дії адміністрації:

2.1 Директор призначає уповноважену особу за реалізацію норм законодавства у сфері запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в училища з числа своїх заступників;

2.2. У разі отримання заяви про випадок булінгу (цькування) не пізніше однієї доби повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України про звернення, одного з батьків або законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи; для невідкладного надання психологічної допомоги (за потреби) інформує територіальний орган (підрозділ) служби у справах дітей та/або центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; для організації надання медичної допомоги постраждалій особі (за потреби) викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;

2.3. Визначає наказом склад комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) з метою проведення розслідування;

2.4. У випадку тимчасової відсутності уповноваженої особи визначає цим наказом особу зі складу комісії, відповідальну за підготовку матеріалів для засідання;

2.5 Інформує особу, яка звернулась із заявою, про подальший порядок її розгляду;

2.6 Скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) не пізніше, ніж три робочі дні з дня надходження заяви про випадок або підозру з метою планування та застосування необхідних заходів реагування.

3. Психологічна служба (практичний психолог, соціальний педагог) здійснює системну роботу з виявлення, реагування та запобігання булінгу, іншому насильству та проводить:

3.1. Опитування та анкетування щодо булінгу в учбовому середовищі для здобувачі освітніх, батьків та вчителів протягом року.

3.2. Діагностування рівня агресивної поведінки та тривожного стану здобувачі освітніх протягом року.

3.3. Виховні бесіди та години психолога з здобувачі освітніми відповідно до «Плану заходів із запобігання та протидії булінгу»

3.4. Інформування про нові нормативно-правові документи щодо освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства, дискримінації та випадків булінгу.

3.5. Індивідуальні консультації з учасниками освітнього процесу з питань соціалізації та агресивної поведінки.

4. Діяльність комісії училища з розгляду випадків булінгу (цькування):

4.1. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) є колегіальним органом училища, яка скликається в кожному окремому випадку надходження заяв про випадки булінгу (цькування) в училища не пізніше ніж три робочі дні з дня надходження заяви або повідомлення.

4.2. До складу комісії входять уповноважена особа та інші заінтересовані особи (педагогічні, практичний психолог, медичний працівник та інші особи) за рішенням директора училища.

4.3. Комісія на своїх засіданнях розробляє пропозиції та рекомендації з питань, що належать до її компетенції.

5. До повноважень комісії належать:

5.1. Розгляд та аналіз матеріалів за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування);

5.2. Визначення сторін булінгу (цькування), можливих причин та необхідних заходів для їх усунення;

5.3. Планування заходів стабілізації психологічного клімату у колективі, формування емпатії між сторонами булінгу (цькування) та надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування), в тому числі із залученням необхідних фахівців із надання правової, соціальної та іншої допомоги тощо;

5.4. Формування рекомендацій для педагогічних працівників училища щодо доцільних методів навчання та організації роботи з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування) та їхніми батьками або законними представниками;

5.5. Формування рекомендацій для батьків або законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

6. За підсумками роботи комісії складається протокол.

6.1. За виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в училища та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування) згідно з протоколом засідання комісії відповідає уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії.